

Nyhetsbrev

juni 2017

«Lindring i nord»

Kompetansesenter for lindrende behandling

Váidudandivššu gealboguoovddáš

Veileder om pårørende i helse – og omsorgstjenesten

Den nye veilederen som kom i januar 2017 er diagnoseuavhengig og omfatter alle pårørende; voksne, ungdom og barn som pårørende. Veilederen beskriver pårørendes rettigheter og helse- og omsorgstjenestens plikter og gir anbefalinger om god praksis på et generelt grunnlag. Tilnærmingen og tiltakene i forhold til den enkelte pårørende og den enkelte familie må tilpasses etter behovene. Barn som pårørende, pårørende med egne helseproblemer, pårørende med innvandrere – eller minoritetsbakgrunn og pårørende til pasienter som har livstruende sykdom og alvorlig, progredierende sykdom omtales som pårørende med særlig behov for støtte.

<https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/paerørendeveileder>

«Her snakkar ingen om døden»

Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Troms har gjort en kartlegging av hvordan forberedende samtaler blir praktisert i hjemmesykepleien og på sykehjem i Tromsø kommune. Forberedende samtale er en samtale der pasient og/eller pårørende sammen med ansvarlig helsepersonell prøver å få fram pasientens ønsker for framtidig behandling, pleie og omsorg, dersom helsetilstanden forverrer seg. Dette vil gi pasient og pårørende mulighet til å planlegge den siste tiden bedre sammen. Resultater: Hjemmesykepleien praktiserer i liten grad forberedende samtaler. På sykehjem var det mer vanlig, men da som regel sammen med pårørende uten at pasienten var til stede.

[Les mer om kartleggingen og resultatene](#)

Tildeling av kommunale midler til kompetansehevede tiltak

Helsedirektoratet utlyste 16 mill. til kompetansehevede tiltak for lindrende behandling og omsorg ved livets slutt, med søknadsfrist 1.mars 2017. Fylkesmannen i Troms i samarbeid med «Lindring i nord» behandlet søknadene for de nord norske fylkene. Det kom 11 nye søknader i år, en nedgang fra i fjor. 8 av disse har fått tildelt midler. [Se oversikt](#). Det var mange kommuner som overførte midler fra 2016 til 2017. Det jobbes i direktoratet med å forenkle søknadsprosessen. [Helsedirektoratet](#)

Lindringens ABC

Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse har utviklet *Lindringens ABC* som består av 3 temahefter; Kreft hos eldre, Lindrende behandling, pleie og omsorg. Symptomlindring og Lindrende behandling, pleie og omsorg ved livets slutt. Disse heftene er en del av Eldreomsorgens ABC, fordypningspermen Geriatri. Målgruppen er alle ansatte i pleie- og omsorgstjenesten i kommunene som har kontakt med pasienter i livets slutfase. Opplæringspakken består av seminar, deltakelse i refleksjonsgruppe og de tre heftene.

[For mer informasjon og bestilling](#)

Medikamenter for opioid induert forstoppelse

I de senere år er det kommet flere nye legemidler for opioid induert forstoppelse. Felles for disse er at man skal ha forsøkt tradisjonelle laksantia for forebygging og behandling av forstoppelse uten tilstrekkelig effekt. Medikamentene som er på markedet er den perorale kombinasjon mellom oksykodon og nalokson (Targiniq®), den subkutane injeksjonen med metylnaltrekson (Relistor®) og det siste tilskuddet er perorale naloksegeol (Moventig®). Moventig® er i tablettform og tilgjengelig i to styrker: 12,5 mg og 25mg. Doserer x 1 per dag og er anbefalt å ta om morgenen.

Ny lærebok

Kreftsykepleie. Pasient – Utfordring – Handling. 4. utgave. Redaktører er Anne Marie Reitan og Tore Kr. Schjølberg. Det er gjort omfattende revideringer og faglige oppdateringer i denne utgaven. Beskriver sykepleie til kreftpasienter og tar for seg både generelle utfordringer i fht. kreftsykdom og behandling og spesielle utfordringer i fht. de ulike kreftdiagnosene og sykdomsfaser.

Hjemmesiden www.unn.no/lin

Vi reviderer hjemmesiden vår. Alle lister over ressurspsykepleiere i kreft – og lindrende behandling er nå oppdaterte. De finnes under fanen Nettverk.

Kvalitet

Trygghet

Respekt

Omsorg

Kurs og konferanser

Den 7. Nordiske Hospicekonferansen

20.09.2017-22.09.2017 i Oslo

Hospice Lovisenberg og Diakonhjemmet Sykehus. Årets tema er: "Hvor går grensen? Hvordan leve når døden nærmer seg- hva tilbyr vi og hva tillater vi?". Konferansen henvender seg til alle profesjoner som arbeider direkte eller indirekte med alvorlig syke og døende mennesker – i hjemmet, på institusjoner eller på høyskoler. [Informasjon om kurset](#)

Palliativ behandling av kreftpasienter i spesialisthelsetjenesten

20.09.2017-22.09.2017 i Oslo

Kurset arrangeres av Regional kompetansetjeneste for lindrende behandling (KLB), Helse Sør-Øst, i samarbeid med Universitetet i Oslo og Den norske legeförening. Målgruppen er sykehusleger som behandler kreftpasienter. [Informasjon om kurset](#)

18.Landskonferanse i kreftsykepleie

27-29 september 2017 i Ålesund

«I storm og stille». [Informasjon om kurset](#)

Kurset er fullbooket og har venteliste.

7th International Seminar of PRC and The EAPC Research Network

05.10. - 07.10.2017 i Oslo

Arrangeres av European Palliative Care Research Centre og the EAPC Research Network. Temaet for samlingen er: Collaboration in cancer research between oncology and palliative care -are we there yet? Målgruppen er sykepleiere, klinikere, leger og forskere som jobber med onkologi og lindrende behandling. [Informasjon om seminaret](#)

Felles fagnettverksmøte for ressursykepleiere

19.10.2017 i Tromsø

Møtet er for ressursykepleiere i kreft og lindrende behandling Finnmarkssykehuset HF og UNN HF med tilhørende kommuner. Tema for møtet blir behandling og oppfølging av pasienter med gynekologisk kreft og immunterapi. Program er under utarbeidelse og vil bli lagt ut på vår [hjemmeside](#) når det er ferdig, under mappen Nettverk.

Kurs i lindrende behandling i Bodø

06.11-08.11.2017

Kurs for helsepersonell fra kommuner og sykehus som kommer i kontakt med pasienter med behov for lindrende behandling. Kurset er et samarbeid mellom Palliativt team ved Nordlandssykehuset Bodø og "Lindring i nord". [Informasjon om kurset](#).

Omsorg ved livets slutt

30.11-01.12.2017 Thon Hotel Gardermoen

Et årlig kurs som arrangeres av Jobb Aktiv. Kurset presenterer ulike vinklinger på å gi et verdig og meningsfullt liv helt til det siste til syke, sårbare og gamle mennesker. [Informasjon om kurset](#)

15. Landskonferansen i palliasjon i Bodø høst 2018

Bodø ble annonsert som vertsby for den neste Landskonferansen. Landskonferansen i palliasjon arrangeres hvert 2. år av Norsk Palliativ Forening og Norsk forening for palliativ medisin. Vertskap og lokale samarbeidspartnere for konferansen er Kompetansesenter for lindrende behandling, «Lindring i nord», og det palliative miljøet i Bodø området. Informasjon vil komme.

Fagfeltnytt

Hvor dør nordmenn?

Trends in place of death: The role of demographic and epidemiological shifts in end-of-life care policy

Ny norsk studie publisert i tidsskriftet *Palliative medicine* gjort av Jorid Kalseth, SINTEF og Ole Magnus Theisen, NTNU. De har sett på alle dødsfall i Norge i perioden 1987-2011. Studien viser en stor økning av dødsfall i sykehjem i denne tidsperioden. Alder, kjønn og endringer i årsak til død forklarer i stor grad skiftet. Færre dør av hjertekarsykdommer og flere dør av kreft og sykdommer relatert til mental- og funksjons svikt, mest demenssykdommer. [Tilgang til artikkelen](#)

Kvalitet

Trygghet

Respekt

Omsorg